

Dosarul nr. 3r-360/22
2-21137898-01-3r-16112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

7 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Primăria municipiului Bălți,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Primăria municipiului Bălți împotriva Centrului Național pentru Protecția
Datelor cu Caracter Personal, persoană terță Stanislav Sorbalo cu privire la
contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ
individual favorabil,
împotriva încheierii din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 martie 2021, Primăria municipiului Bălți a depus cerere de chemare în
judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Centrului Național pentru
Protecția Datelor cu Caracter Personal, persoană terță Stanislav Sorbalo cu privire
la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ
individual favorabil.

Prin hotărârea din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost
respinsă acțiunea depusă de către Primăria municipiului Bălți.

La 24 mai 2022, Primăria municipiului Bălți a depus cerere de apel nemotivată
împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Iar, la data de 27 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Primăria
municipiului Bălți a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de
fond, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii cu emiterea unei noi
decizii de admitere a acțiunii. Totodată, a cerut repunerea în termenul de prezentare
a motivării apelului.

Prin încheierea din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins
cererea privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a declarat inadmisibil apelul
depus de către Primăria municipiului Bălți, în baza art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul
administrativ.

La 7 noiembrie 2022, Primăria municipiului Bălți a depus recurs împotriva încheierii din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, anularea încheierii instanței de apel cu remiterea dosarului, la etapa examinării apelului.

În argumentarea cererii de recurs recurentul a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece hotărârea integrală a instanței de fond i-a fost notificată la data de 13 septembrie 2022, în acest sens fiind anexată înștiințarea instanței de judecată înregistrată în cadrul Primăriei sub nr. 610.

A menționat că, în circumstanțele date și în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul limită de depunere a apelului motivat era nu data de 14 septembrie 2022, după cum greșit a constatat greșit instanța de apel, ci 13 octombrie 2022 (30 de zile de la data notificării hotărârii motivate).

A susținut că întrucât motivarea apelului a fost depusă la data de 27 septembrie 2022, s-a încadrat în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza dispozițiilor art. 232 alin. (2), 241 alin. (1), art. 242, art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 octombrie 2022, fiind notificată recurentului la data de 1 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.118).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către Primăria municipiului Bălți, este în termen.

În corespundere cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Primăria municipiului Bălți, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că Primăria municipiului Bălți, nu este de acord cu încheierea din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea privind repunerea în termen a cererii de apel a fost respinsă și apelul depus de către ultima împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a declarat inadmisibil, în baza art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat public la 17 mai 2022 (f.d.71), fiind notificat recurentului la 18 mai 2022 (f.d.73).

La 24 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, cu respectarea dispozițiilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Primăria municipiului Bălți a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

În continuare, în sensul art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform extrasului din poșta electronică se denotă cu certitudine că la data 15 august 2022, Primăriei municipiului Bălți i-a fost notificată hotărârea motivată din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.99).

Prin urmare, în condițiile date, se menționează că termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 16 august 2022 și a expirat la data de 14 septembrie 2022.

Contrar celor stabilite mai sus, la 27 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Primăria municipiului Bălți, a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău, motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond. Totodată, a solicitat repunerea în termen a prezentării motivării apelului.

În condițiile create, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului depus de către Primăria municipiului Bălți împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani ca fiind inadmisibil, din motivul omiterii termenului de declarare a apelului prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Întru răsturnarea soluției date, nu poate fi reținut raționamentul cererii de recurs, precum că hotărârea motivată a instanței de fond a fost recepționată de recurent la data de 13 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice.

Deoarece, cele menționate mai sus denotă contrariul, iar, la caz confirmarea expedierii documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice (f.d.99).

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Iar, cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

În speță, menționi de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a Primăriei municipiului Bălți, nu există.

Instanța de recurs menționează că, instanța de judecată a respectat prevederile legale de notificare a actului de procedură, dar recurenta/apelanta nu au întreprins suficiente măsuri, după cum sugerează și jurisprudența CEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

În continuare, în temeiul art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Raportând, la caz, cadrul legal enunțat și reieșind din constatările susmenționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău corect a refuzat în repunerea în termen a apelului depus de Primăria municipiului Bălți.

Or, argumentul cererii privind repunerea în termen a cererii de apel, precum că în perioada 5 septembrie 2022 – 19 octombrie 2022, reprezentantul apelantului s-a aflat în concediu de odihnă anual, nu poate fi reținut drept temei de admitere a acesteia. Deoarece, din momentul notificării hotărârii motivate a instanței de fond (15 august 2022), apelanta a dispus de un termen suficient (14 septembrie 2022) pentru a întocmi și prezenta instanței de apel motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe.

Așadar, repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul

că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

În virtutea principiului bune-credințe, partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

De altfel, obligația respectivă derivă și din prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de către Primăria municipiului Bălți cu privire la repunerea în termen a apelului declarat, ca neîntemeiată și declarat inadmisibil apelul depus de Primăria municipiului Bălți împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar critiquele invocate de către recurent sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Primăria municipiului Bălți și se menține încheierea din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu